

Vammaispalvelujen käsikirja hyvän sosiaalityön tukena

Marika Kangas-Aramo, Kaakkois-Suomen ja Päijät-Hämeen
vammaispalvelutoimistojen työntekijöiden työkokous,
Kouvola 7.11.2017

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Vammaispalvelujen käsikirja

- Vammaisalan tietopaketti ja ammattilaisten työkalu
- Asiakastyön ja päätöksenteon tuki
- Yli 300 sivua, 20 000 – 25 000 käyntiä/kk
- Myös ruotsiksi Handbok för handikappservice

- Tavoitteena
 - lisätä valtakunnallista yhdenvertaisuutta vammaispalveluissa
 - parantaa palvelujen laatua
 - edistää uutta vammaispoliittista ajattelua
 - tuoda vammaispalvelualan työtä ja osaamista näkyväksi ja vahvistaa alan imagoa

Vammaispalvelujen käsikirjan eri osiot

- Ajankohtaista
- Itsenäisen elämän tuki
- Palvelujen järjestämisen tueksi
- Lapset & Perheet
- Laki & Oikeuskäytäntö
- Tutkimus & kehittäminen
- Yhteystiedot

VAMMAISPALVELUJEN KÄSIKIRJA

Ajankohtaista

Itsenäisen elämän tuki

Palvelujen järjestämisen tueksi

Lapset & perheet

Laki & oikeus

Tutkimus & kehittäminen

Yhteystiedot

THL.FI > KÄSIKIRJAT > VAMMAISPALVELUJEN KÄSIKIRJA

Vammaispalvelujen käsikirja toimii vammaisalan työntekijöiden ja päättäjien käytännön työvälineenä.

AJANKOHTAISTA

**Ilmoittaudu
neuvotteluun**

Vammaispalvelujen järjestetään tervetuloa vaihtamaan a vammaisalalla

PALVELUSUUNNITELMA

KULJETUSPALVELU

Toimeentulotuke

30.10.2017

- Miten Vammaispalvelujen käsikirja on hyvän sosiaalityön tukena?

Seuraa ajankohtaisia asioita ja uutisia

AJANKOHTAISTA

Ilmoittaudu Vammaispalvelujen neuvottelupäiville!

Vammaispalvelujen neuvottelupäivät järjestetään taas 8.-9.2.2018! Tule mukaan vaihtamaan ajankohtaisia kuulumisia vammaisalalla!

[Toimeentulotukeen uusi laskuri \(Kela\)](#)

30.10.2017

[Moniammatillinen yksilökuntoutus on vaihtoehto kurssimuotoiselle kuntoutukselle \(Kela\)](#)

30.10.2017

[Palvelusetelikokeilujen arvioinnista ensimmäisiä tuloksia \(STM\)](#)

30.10.2017

[Kaikki käsikirjan uutiset](#)

RSS

Muista uusinta oikeuskäytäntöä – tiedotteet!

THL.FI › KÄSIKIRJAT › VAMMAISPALVELUJEN KÄSIKIRJA › LAKI & OIKEUSKÄYTÄNTÖ › UUSINTA OIKEUSKÄYTÄNTÖÄ

VAMMAISPALVELUJEN KÄSIKIRJA
Laki & oikeuskäytäntö
Lainsäädäntöä >
Hallituksen esitykset >
Uusinta oikeuskäytäntöä >
Asiakkaan asema ja oikeudet >

Uusinta oikeuskäytäntöä

Uusi KHO:n päätös kuljetuspalveluista ja toiminnallisesta

16.3.2017

Apulaisoikeuskansleri arvioi rakennusten esteettömyys- ja esteettämyys- säännösehdotuksia

8.3.2017

Vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa perittävät

21.2.2017

Henkilökohtaisten avustajien palkkauksesta aiheutuvien kustannusten

Käsikirjasta voit seurata uusinta oikeuskäytäntöä vammaispalveluista

Mitä hyötyä oikeusasiamiehen tiivistelmästä?

- Viranomaisen päätöksentekovelvollisuus kuljetuspalveluasiassa (eoak 6/2017)
- Sosiaalihuoltolain 45 §:n mukaan asiakkaalla on oikeus saada kirjallinen päätös sosiaalipalvelujen järjestämisestä. **Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun osalta myös kuljetuspalvelun järjestämistavasta on tehtävä erillinen oikaisuvaatimuskelpoinen viranhaltijan päätös.**

Huomaa Asiakastyön tueksi -laatikot

ASIAKASTYÖN TUEKSI

[Henkilökohtaisen avun kortit](#)
Kortteja aikuisille sekä lapsille ja nuorille avun tarpeen arviointiin, Kehitysvammaisten Palvelusäätiö

[Lasten ja nuorten henkilökohtainen apu -esite \(4,76 Mt\)](#)
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö ja Kehitysvammaisten Palvelusäätiö

[Henkilökohtaisen avun esite \(pdf 151 kt\)](#)
Assistentti.info

[Opas henkilökohtaisen avun palveluntuottajille \(pdf 156 kt\)](#)

[Perustietoa henkilökohtaisesta avusta kuurosokealle henkilölle \(pdf 251 kt\)](#)
Suomen Kuurosokeat ry

ASIAKASTYÖN TUEKSI

[Hyvän elämän palapeli \(pdf 4,04 Mt\)](#)
Työkirja perheen palvelusuunnittelun tueksi

[Kuinka sinä haluat asua -opas](#)
Invalidiliitto

[Millaista tukea sinä tarvitset? Ohje asiakkaalle palvelusuunnitelman laadintaa varten](#)
Näkövammaisten keskusliitto ry

[Palvelusuunnitelma. Mikä se on? Opas asiakkaalle \(pdf 181 kt\)](#)
Assistentti.info

[Kommunikointikansio kodin ulkopuolisiin tilanteisiin](#)
Papunet

Hyödynnä Vammaispalvelujen neuvottelupäivien sisältö

- Harkintavalta muutoksessa - kenen harkinta ratkaisee vammaispalveluissa? / Marketta Rajavaara
- Empatia moraalisisessa toimijuuudessa - tulisiko sosiaalityöntekijän olla rationaalinen vai empaattinen? / Elisa Aaltola
- Vammaisuus ja ikä - lainsäädännön soveltamisen kysymyksiä / Tapio Rätty
- Tunteet asiakasviestinnässä. Miten välttää loukkaava ja tyly kieli? / Ulla Tiililä, Kotus
- Sosiaalisen voiman käyttö sosiaalityössä, Anna Metteri

Pohditko näihin asioihin liittyviä kysymyksiä? Vastaukset löytyvät Itsenäisen elämän tuesta

- Asiakkaaksi tulossa vammainen maahanmuuttaja, mitä erityistä pitäisi huomioida?
 - [Vammainen maahanmuuttaja](#)
- Mitä pitää huomioida, jos palveluntuottaja kertoo harkitsevansa rajoitustoimenpiteitä ja kysyy sinulta neuvoa?
 - [Rajoitustoimenpiteet](#)
 - [Oikeuskäytäntöä rajoitustoimenpiteistä](#)
- Mitä tarkoittaa oikeustoimikelpoinen?
 - [Edunvalvonta](#)

Pohditko näihin asioihin liittyviä kysymyksiä? Vastaukset löytyvät Itsenäisen elämän tuesta

- Asiakas hakee taktiilin viittomakielen opetusta
 - [Kommunikaatio-opetus ja -ohjaus](#)
 - Lisätietoa-laatikko: [Kuurosokeiden kommunikointimenetelmät](#)
- Asiakas kertoo kokemastaan väkivaltatilanteesta?
 - [Mistä apua väkivaltatilanteessa?](#)
 - [Väkivallan tunnistaminen ja siihen puuttuminen](#)
 - [Palvelutilanteissa havaittu väkivalta](#)
- Etsit tietoa eri vammoista ja sairauksista
 - [Oppaita](#)
 - [Harvinaiset sairaudet ja vammat](#)
- Asiakkaaksesi tulee hengityslaitetta käyttävä henkilö
 - [Hengityshalvauspotilaan erityistilanne](#)

Pohditko näihin asioihin liittyviä kysymyksiä? Vastaukset löytyvät Palvelujen järjestämisen tuesta

- Tehdäänkö asiakkaalle asiakassuunnitelma vai palvelusuunnitelma?
 - [Asiakassuunnitelma ja palvelusuunnitelma](#)
- Miten asiakasmaksut määräytyvät erityishuollossa?
 - [Erityishuollon maksut](#)
- Miten sosiaalihuoltolaki huomioidaan asiakkaan palvelutarpeen selvittämisessä?
 - [Palvelutarpeen arviointi](#)

Pohditko näihin asioihin liittyviä kysymyksiä? Vastaukset löytyvät Lapset ja perheet -osiosta

- Nuori asiakkaasi täyttää 16 vuotta, mitä asiat muuttuvat liittyen sosiaaliturvaan? Miten ohjaat asiakasta?
 - [Nuoren nivelvaiheet](#)
- Asiakkaaksesi tulee perhe, johon on juuri syntynyt vammaisen lapsi? Millaista on perheelle annettava ensitieto?
 - [Ensitieto](#)
- Asiakkaasi saa perheenlisäystä
 - [Vammaisen henkilö vanhempana](#)
 - [Vanhempien oppimiseen liittyvät vaikeudet ja kehitysvammaisuus](#)
 - [Kiintymyssuhteen merkitys ja sen tukeminen](#)

Uusia/päivitettyjä sisältöjä

- Oikeuskäytäntö: Kotikunnan valintaoikeus
- Oikeuskäytäntö: Voimavararajauksen johdantotekstit
- Oikeuskäytäntö: Rajoitustoimenpiteet
- Itsemääräämisoikeus ja rajoitustoimenpiteet –sivut

- TULOSSA:
 - Palvelujen eri toteuttamistavat ja hankinta -teksti
 - Vammaispalvelujen käsikirja uudistuu todennäköisesti vuonna 2019 tukemaan uuden vammaispalvelulain toimeenpanoa
 - Ennakkotuki käsikirjassa mahdollisesti vuoden 2018 aikana

Uusi Vammaispalvelujen käsikirja?

Ajankohtaista

Asiakasprosessi

Tuki ja
palvelut

Oikeuskäytäntö

Hallinto,
johtaminen ja
seuranta

Vammaisuus
yhteiskunnassa

Yhteystiedot

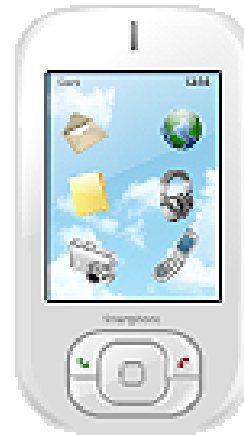
Muita hyödyllisiä asioita

- Vammaisasiat-sähköpostilista, [liittymisohjeet Innokylässä](#)
- TOIMIA-tietokanta, www.toimia.fi
- Sotkanet, www.sotkanet.fi
- [THL:n Vammaisuuteen liittyvät tilastot](#)

Käsikirjan käyttö eri laitteilta (maaliskuu 2016)

71 %

19 %

9%

Sosiaalinen media

Facebook: facebook.com/vammaispalvelujenkasikirja (~ 2900 tykkäystä)

Twitter: [@THL_Sosiaalityo](https://twitter.com/THL_Sosiaalityo) (~ 5358 seuraajaa)

Ota yhteyttä, anna palautetta!

- vammaispalvelujenkasikirja@thl.fi
- Marika Kangas-Aramo, marika.kangas-aramo@thl.fi

www.vammaispalvelujenkasikirja.fi

www.handbokforhandikappservice.fi

Ilmoittaudu
nyt

VAMMAISPALVELUJEN NEUVOTTELUPÄIVÄT 8.-9.2.2018

www.thl.fi/vpnpaivat
#vpnpaivat